

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitulum XV. Verùm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

homagium semel præstiterint ; successoribus verò fidelitatem perinde , ac si etiam ipsis jurassent , seruandam esse.

S V M M A R I V M.

1. *Juramentum fidelitatis præstitum à Vasallo suo Domino, est reale & transitorium ad successores.*

NOT. Vnicum Si feudatarius seu Vassallus Domino ratione dignitatis eius homagium seu fidelitatis iuramentum edat, extenditur obligatio iuramenti etiam ad successores eius, cui juratum est, ad eoque ex hac parte iuramentum censetur esse Reale siue transitorium, cum re scilicet, dignitate aut officio, respectu cuius editum est. Ratio est quia dignitas ac officium cum persona non extinguitur, sed ad successores transit. *c. Si gratiose. s. de rescript. in 6.* consequenter si is, cui ratione officii sui iuramentum præstitum fuit, resignet, aut deponatur ab officio, jurans respectu illius obligatione liberatur: sicuti hoc ipsum in Voto obedientiæ cerne re est, quod Prelato fit, vt eo deposito obligatio vouentis cesset in illius persona, & ad successoris personam transeat. *argum. c. Venerabilem. 34. in fine de elect.*

E contra verò iuramentum secundum propriam obligationem semper personale est ex parte jurantis; neque hæredem, aut successorem eius obligare potest, intellige ex Religionis virtute: at verò per vim pacti atque ex iustitia, si circa rem non illicitam, seu capacem obligationis verferur, obligatio transire potest ac solet ad hæredem, vel successorem. *lege qua docui. lib. 4. tract. 3. c. 10. q. 3. & eodem tract. 3. c. 1. n. 3.*

CAPITULUM XV.

Verùm.

P A R A P H R A S I S.

Si qui per vim aut metum iniustum adacti

iuramentum promissorium ediderint, ab eo absolui solent. Veruntamen vt consultius agatur, & occasio peierandi auferatur, non est iis, qui absoluuntur expressè dicendum, vt iuramentum non seruent, sed quòd puniri non possint tanquam Rei periurii mortalis, si non seruent.

S V M M A R I V M.

1. *Promissorium iuramentum vim per aue metum iniustum extortum, cur non obliget omnino seu inuiolabiliter.*
2. *Potest illud iudex ex officio relaxare, si metu etiam leni iniuste sit extortum.*

NOT. Vnicum. Iuramentum promissorium per vim iniustam extortum, non obligat omnino seu inuiolabiliter, propterea quòd jurans ab Ecclesiastico Prelato, videlicet Papa, Episcopo suo, vel similem in externo foro jurisdictionem habente relaxationem iuramenti impetrare possit; ita etiam dixi in *c. Si verò. hoc. tit.*

Dubitatur 1. Cur Pontifex in fine dicat, non esse in absolutione exprimendum, quòd iuramentum seruari non debeat.

Resp. Causam esse seu afferri, ne detur occasio peierandi, si fortè jurans omnino & inuiolabiliter se obligare intenderit ad implendam promissionem, excluso impetrandæ relaxationis remedio, tunc nimirum ita obligatur ex virtute religionis, sed quia talis intentio in dubio non præsumitur, sed potius quòd iniuste adactus jurarit secundum terminos juris, videlicet, relictâ sibi facultate relaxationem impetrandi, idè in foro externo, si post relaxationem seu absolutionem impetratam implere intermittat, non punitur tanquam periurus. Quamquam ita puniendus esset, si priorem omnimodè se obligandi intentionem habens contra proprium iuramentum postea impetratâ relaxatione promissionem juratam violasset.

Dubitatur 2. Si iuramentum promissorium metu iniusto, sed leui, siue non cadente in constantem virum, extortum

b b b 2

fit,

fit, num ab Episcopo jurantis relaxari possit. *gloss. hic. verb. inuiti. Imol. c. Si verò. n. 4. hoc. tit. Sylvester. verb. iuramentum. 4. 9. 7. negant, argumento. l. Metum. 6. ff. Quod metus causâ, quibus Sanck. l. 4. de marrim. disp. 10. n. 9. assentitur, si de relaxatione iuramenti in externo foro sermo sit, secus, si de relaxatione pro foro conscientie, sed arbitror rectius docere. Joan. Andr. hic. n. 6. Abbatem. n. 3. Alex. n. 7. Quod Judex ex officio relaxare potest iuramentum promissorium, tamen si leui metu iniuste extortum sit, quia si talis metus causam jurandi dedit, adest tota ratio, cur iuramentum remitti, aut relaxari debeat, videlicet turpitudò metum incutientis, ne ex iniquitate sua commodum ferat, sicuti docet *gloss. in c. Quod dilectus. verb. metum. de iis, que vi. ex l. Non est. 23. §. ult. ff. Quod metus causa. & dixi. l. 3. tract. 4. c. 6. n. 4. ad l. Metum. Respondeo, licet metum leuem passo, qui causam promittendi dedit, non succuratur per editum Pratoris seu per actionem, quod metus causa, succurri tamen Judicis implorato officio propter æquitatem, & in odium metum incutientis.**

CAPITVLVM XVI.

Veniens.

PARAPHRASIS.

A Verbis contenderat, cum M. pluribus vicissim illatis conuitiis, & cum exinde grauis inimicitia orta esset, quidam se pacis constituendæ causâ interponentes suggererunt A. vt pro satisfactione Venetorum Ciuium quorundam mandato se obediturum juraret, quod ipse fecit ex confidentia, seu bona fiducia, ratus non se aliquid commississe, ob quod graue quidpiam imponendum sibi esset, sed Ciues illi præceperunt, A. vt Ducis Veneti curiam nunquam intraret, nisi cum omnes per generale editum ad curiam vocarentur. Verùm A. qui Ducis consiliarius erat, & multarum

Ecclesiarum aduocatus, quibus ipse in iudicio patrocinium præstare obligabatur, tale iuramentum nunquam edidisset, si eiusmodi mandatum suæ obligationi contrarium suspicatus esset.

Hac re cognita Innoc. III. mandat Patriarchæ Grandensi, si posterius istud iuramentum priori licitè edito cognõrit esse contrarium, vt Apostolica auctoritate declaret, non seruandum esse.

SUMMARIVM.

1. In generali & jurata promissione non veniunt ea, quæ aliquis, si in mentem venissent, verisimiliter promississet.
2. Iuramentum de parendo mandatis alterius, quomodo intelligendum.

NOT. I. In generali, & jurata promissione non veniunt ea, quæ aliquis, si in mentem venissent, verisimiliter non promississet, sed excepisset, propterea quòd nimis graua sint, aut honestè impleri non possint, ita *gloss. hic. verb. præsciussisset. Alex. n. 6. S. Th. 2. 2. q. 89. a. 2. ad 3. & docui. l. 4. tract. 3. c. 9. n. 3.*

NOT. II. Iuramentum de parendo mandatis alterius intelligi debet, si mandet quæ iusta sunt; & quæ sine peccato & alterius præiudicio impleri possunt, vt docetur etiam in *c. Quinta Vallis. 23. hoc. tit. & docet S. Th. loc. c.*

Exinde inferri debet, si alicui obligatus sis ad dandum, vel faciendum quidpiam, v. g. puellæ ad nuptias per sponsalia etiam nõ jurata, quòd iuramentum subsequens, priori obligationi contrarium (videlicet si postea cum alia puella juratus contrahas sponsalia) ipso iure irritum sit, quandoquidem iuramentum non est vinculum iniquitatis, idque docui. *l. 3. tr. 10. p. 1. c. 1. n. 5. Videri potest Abbas. hic. n. 9.*

CAPITVLVM XVII.

Breui.

PARAPHRASIS.

Aliquis se iuramento obligauit, quòd iuramenti cuius-